

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ**

**МАТЕРІАЛИ VIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
*23–24 вересня 2020 р.***

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

УДК 615.1

Редакційна колегія:

проф. Кліщ І.М., проф. Грошовий Т.А., проф. Фіра Л.С., доц. Вронська Л.В.,
доц. Демчук М.Б., доц. Чубка М.Б., ас. Стечишин І.П. ас. Дуб А.І.,
ас. Павлюк Б.В.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів
створення лікарських препаратів : матеріали VII наук.-практ. конф. з міжнар.
участю (Тернопіль, 23-24 вересня 2020 р.). – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 320 с.

*Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції. Відповідальність
за представлені результати досліджень несуть автори тез.*

пришвидшення процесу розпадання. З цією метою використовували маніт та супердезінтегранти: натрію кроскармелозу, крохмаль гліколят та отримували ряд складів таблеток методом прямого пресування. Жоден зі складів не показав хороші результати за стираністю (більше 1,7%) і час розпадання був більше 5 хвилин. Тому для оптимізації складу вирішили застосовувати Ludiflash та за технологією вологої грануляції з використанням 5% розчину полівінілпіролідону як зволожувача був отриманий оптимальний склад таблеток, які мали стираність 0,8% та час розпадання 15 с.

Таким чином, для створення таблеток диспергованих у ротовій порожнині доцільно використовувати допоміжну речовину Ludiflash, що поєднує функції наповнювача, зв'язуючого та дезінтегранта.

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ТЕМПЕРАТУРНОГО РЕЖИМУ ВИГОТОВЛЕННЯ МАЗІ З ПІРОКТОН ОЛАМІНОМ НА СТАБІЛЬНІСТЬ ІНГРЕДІЄНТІВ ЛІКАРСЬКОЇ ФОРМИ

В.А. Солодовник, С.А. Гладішева, І.О. Пухальська
Запорізький державний медичний університет
gladishevva@gmail.com

Піроктон оламін (октопірокс) має разом з вираженою антимікотичною дією широкий спектр антибактеріальної активності відносно як до грам-позитивних, так і грам-негативних патогенних мікроорганізмів. Октопірокс характеризується доброю переносимістю та нешкідливістю при зовнішньому застосуванні, а також наявністю дезодоруючого ефекту. Також перспективним є поєднання в рецептурі мазі для зовнішнього застосування з піроктон оламін з нафталаном знесмоленням. Нафталан знесмолений є натуральною речовиною мінерального походження і володіє десенсибілізуючими, протизапальними, знеболюючими, розсмоктуючими, протисвербіжними, розігрівуючими та антибактеріальними властивостями.

Спіробітниками кафедри технології ліків Запорізького державного медичного університету на підставі комплексних досліджень запропонований композиційний склад мазі з піроктон оламін і нафталаном знесмоленням для топічної терапії хворих на себорейний дерматит з ураженням волосистої частини голови. Прогнозується, що застосування розробленого фармакотерапевтичного засобу буде сприяти нормалізації ліпідної мантії, кератинізації, десквамації, усуненню свербіжності та запалення уражених шкірних покривів.

Метою роботи є вивчення наслідків термообробки комбінаційної трихологічної мазі на гідрофільній основі в інтервалі температур, супроводжуваних технологічним процесом виробництва цієї лікарської форми.

Матеріали та методи дослідження. Як об'єкти дериватографічних досліджень використовували експериментальну мазь для місцевого застосування, а також діючі (піроктон оламін, нафталан знесмолений) і допоміжні речовини

(натрію -карбоксиметилцелюлоза, гліцерин, твін 80, пропіленгліколь) речовини цієї лікарської форми. Термогравіметричний аналіз проводили з використанням дериватографу «Shimadzu DTG - 60» (Японія), забезпеченого платиново-платинородієвою термопарою.

Результати дослідження і обговорення. Отримані дані термічного аналізу переконливо свідчать про термічну стійкість активних фармацевтичних інгредієнтів та допоміжних речовин досліджуваної лікарської форми.

Відповідно до отриманих даних термогравіметричного аналізу виявлено, що втрата маси досліджуваного зразка мазі відбувалася поступово. На шостій хвилині експерименту, при температурі 63,43°C втрата маси зразку від початку експерименту склала 3,92 мг (9,16 %), на одинадцятій хвилині дослідження при температурі 104,90°C, втрата маси зразку стала 16,16 мг (37,76%), що пов'язане з випаром води очищеної із складу експериментального засобу для зовнішнього застосування.

На дериватограмі лікарської форми-плацебо спостерігається інтенсивне зниження маси зразку при температурі вище 60 °C, що знову таки пов'язано з видаленням води з досліджуваної системи. На дев'ятій хвилині експерименту при температурі 91,38 °C спостерігається виражений ендотермічний ефект (-1000,88 uV). На дериватограмах мазі з піроктон оламіном і її гідрофільного носія-плацебо спостерігається збіг їх теплових ефектів з такими активно-діючого компонента і допоміжних речовин. Це вказує на відсутність хімічної взаємодії між ними.

Висновки

1. Встановлено, що інгредієнти розробленої м'якої лікарської форми для топічної терапії себорейного дерматиту з піроктон оламіном на гідрофільній основі не взаємодіють між собою і тому ця композиція є механічною сумішшю діючих і допоміжних речовин.

2. Виявлено, що з урахуванням аналізу теплових ефектів інгредієнтів розробленої мазі для зовнішнього застосування доцільне проведення технологічного процесу її виготовлення при температурах не більше 90°C.

ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ЛІКАРСЬКОЇ ФОРМИ ТА АКТИВНИХ КОМПОНЕНТІВ НОВОГО ЗАСОБУ ДЛЯ МІСЦЕВОГО ЛІКУВАННЯ СТОМАТИТУ

Л.Я. Столяр, О.В. Якимів, К.Ф. Ващенко
*Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького
vkf.07@ukr.net*

Одним із поширених захворювань ротової порожнини є стоматит. За даними ВООЗ, захворюваннями слизової оболонки ротової порожнини і тканин пародонту страждають до 80-95% дорослого населення земної кулі. Сучасний асортимент лікарських засобів (ЛЗ) для лікування стоматиту досить